

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

อุดมศักดิ์ สมบัติหอม

๗๔๖

หุนย์วิทยบริการ	1515
เลขทะเบียน	
เล่มที่	ฉบับที่
วันเดือนปี	18 ก.ค. 2548
เลขเรียก	7 371.2 0.796 ๙ 254%

หุนย์วิทยบริการ

1004020346

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาระบบทรัพยากรศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ถุมภาพันธ์ 2548

ISBN 974-429-255-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

**A STUDY OF STATES AND PROBLEMS IN OPERATING
AN ACADEMIC INFORMATION IN SCHOOLS UNDER OFFICE OF
SARABURI EDUCATIONAL SERVICE AREA TWO**

UDOMSAK SOMBUTHOM

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration**

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

February 2005

ISBN 974-429-255-5

Copyright by Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

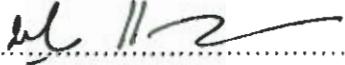
All Right Reserved

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2
โดย นายอุดมสักดิ์ สมบัดหอม
สาขา การบริหารการศึกษา
คณะกรรมการคุณ ดร.ร่วватร์ สิริกุนาค ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์บุปผา แสงผล กรรมการ

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.ร่วватร์ สิริกุนาค)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บุปผา แสงผล)

..... กรรมการบริหารหลักสูตร
(ดร.นิปน อ่อนรัช)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.พสัน พมนิκ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็น^น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... ถนนบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.นุตราภรณ์ พถยศุวรรณ)
กุมภาพันธ์ 2548

นายอุดมศักดิ์ สมบัติหอน. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. คณะกรรมการควบคุม : ดร.ร่วมัตร์ สิริฤบาก,
รองศาสตราจารย์บุปผา แสงผล

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดทำ
สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้มาโดยการสุ่มสถานศึกษาแบบ
แบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพและปัญหา
การจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม
สำหรับ SPSS for windows เพื่อคำนวณหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 มีสภาพการจัดทำ
สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 นิปัญหาการจัดทำ
สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของ
สถานศึกษา พนว่า โดยรวมมีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา
ไม่แตกต่างกัน

Udomsak Sombuthorn. (2005). **A Study of States and Problems in Operating an Academic Information in Schools under Office of Saraburi Educational Service Area Two.**
Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Advisory Committee : Dr. Rawecwatr Siriphubal,
Associate Professor Bubpha Swangphol.

ABSTRACT

This research aimed to study and compare the states and problems in operating an academic information in schools under Office of Saraburi Educational Service Area Two.

The sample group, derived from stratified sampling, consisted of school administrators. The research instrument included a questionnaire. Statistical analysis was performed in terms of percentage, arithmetic mean, standard deviation and one way analysis of variance.

The findings indicated that :

1. The states in operating an academic information in schools under Office of Saraburi Educational Service Area Two were found at a high level.
2. The problems found from an academic information operation in schools under Office of Saraburi Educational Service Area Two were found at a low level.
3. The states and problems, which were found from operation an academic information in schools under Office of Saraburi Educational Service Area Two, were not different when there was a comparison between the administrators' educational degrees and experiences, and the schools' sizes.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.รีวัติ สิริกนก ประธานกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ปุ่มพา แสงผล กรรมการคุณวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.นิปั เอมรรุ และ ดร.แสน สมนึก ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบ และให้คำแนะนำในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิรพร เทล่าเมือง นายเดชา พวงงาม และนายประยูร เพ็งชะดา ตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบสอบదาม ตลอดจนผู้บิหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 2 ทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ขอระลึกพระคุณบิความร้า ครู อาจารย์ เพื่อนร่วมชั้นเรียน และทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจ และห่วงใยมาโดยตลอด

อุ่นหลักศิริ สมบัติห้อม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	11
ตัวแปรที่ศึกษา.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
นิยมศัพท์เฉพาะ.....	14
สมมุติฐานในการวิจัย.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
สารสนเทศ.....	17
ความหมายของสารสนเทศ.....	17
ความสำคัญของสารสนเทศ.....	23
การจัดแบ่งลักษณะและประเภทของสารสนเทศ.....	26
คุณสมบัติสารสนเทศที่ดี.....	28
องค์ประกอบของสารสนเทศ.....	32
การจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา.....	35
แนวคิดการจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา.....	35
นโยบายการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศทางการศึกษา.....	44
นโยบายการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ.....	47
การจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา.....	49
สภาพและปัจจัยการจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา.....	64
ความหมายของงานวิชาการ.....	64
ความสำคัญของงานวิชาการ.....	65
ขอบข่าย การกิจ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	65
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
งานวิจัยในประเทศ.....	71
งานวิจัยต่างประเทศ.....	77
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	80
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	92
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการ ในสถานศึกษา	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 2.....	93
แนวทางการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา.....	93
ปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการสมด้านศึกษา.....	104
เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการ ในสถานศึกษา.....	116

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ.....	122
วัตถุประสงค์.....	122
สมมุติฐาน.....	122
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	123
สรุปผลการวิจัย.....	125
อกิจกรรมการวิจัย.....	127
ข้อเสนอแนะ.....	131
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	131
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	132
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	143
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	163

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	80
2 จำนวนกลุ่มคัวอ่ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	81
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	91
4 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	93
5 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการตรวจสอบข้อมูล.....	95
6 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการประมวลผลข้อมูล.....	97
7 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเก็บรักษาข้อมูล.....	99
8 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูล.....	101
9 ข้อมูลสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน.....	103
10 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการตรวจสอบข้อมูล.....	106
12 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลข้อมูล.....	108
13 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการเก็บรักษารหัสข้อมูล.....	110
14 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูล.....	112
15 ข้อมูลปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน.....	114
16 เปรียบเทียบสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับบุคลิกการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน.....	116
17 เปรียบเทียบสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน.....	117
18 เปรียบเทียบสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน ที่มีขนาดแตกต่างกัน.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2} จำแนกตามระดับบุคลิกการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ^{ที่แตกต่างกัน.....}	119
20 เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2} จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ^{ที่แตกต่างกัน.....}	120
21 เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2} จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน ^{ที่มีขนาดแตกต่างกัน.....}	121

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรณีแนวคิดในการวิจัย.....	13
2 ความสัมพันธ์ของข้อมูลและสารสนเทศ.....	22
3 การเปลี่ยนรูปจากข้อมูลสู่สารสนเทศ.....	23
4 โครงสร้างของการจัดทำสารสนเทศ.....	34
5 การจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา.....	56
6 งจรของ การพัฒนาการจัดทำสารสนเทศ.....	60